

гається навпаки відновити сталінський дискурс пошуку ворогів, консервації імперсько-радянських стереотипів та монополізації влади путінським тоталітарним режимом.

Джерела та література

1. Госдума приняла заявление «О Катынской трагедии и ее жертвах». *Государственная дума Федерального Собрания Российской Федерации*. 26 ноября 2010. URL: <http://duma.gov.ru/news/5093/>
2. Концепция государственной политики по увековечению памяти жертв политических репрессий. Утверждена распоряжением Правительства Российской Федерации от 15 августа 2015 г. № 1561-р. *Совет при Президенте Российской Федерации по развитию гражданского общества и правам человека*. URL: http://www.president-sovet.ru/docs/normative_initiatives/kontseptsiya_gosudarstvennoy_politiki_po_uvekovecheniyu_pamyati_zhertv_politicheskikh_repressiy/#doc-1
3. Кривенко С. О состоянии мест массовых захоронений жертв политических репрессий советского времени на территории России. *30 октября*. 2014. № 122. С. 8–9.
4. Открытие мемориала памяти жертв политических репрессий «Стена скорби». *Официальное интернет-представительство Президента России*. 30 октября 2017. URL: <http://kremlin.ru/events/president/news/55948>
5. Постанова Кабінету Міністрів України № 1867 від 20 грудня 2000 р. «Про затвердження Комплексної програми пошуку і впорядкування поховань жертв війни і політичних репресій». *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1867-2000-п#Text>
6. Постанова Кабінету міністрів України № 546 від 22 травня 2001 р. «Про створення Державного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили». *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/546-2001-п>
7. Постанова Кабінету Міністрів України № 61-2022-п від 26 січня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань виконання військового обов'язку та ведення військового обліку». *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/61-2022-п#Text>
8. Президент ушанував пам'ять жертв політичних репресій. *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. 17 травня 2020. URL: <https://www.president.gov.ua/news/president-ushanuvav-pamyat-zhertv-politichnih-repressij-61177>
9. Романець Д. Цвинтар всенародної скорботи. Прем'єр-міністр вшанує пам'ять жертв репресій, похованих у Биківні. *Україна молода*. 2001. № 85. 15 травня. С. 8.

Ковальчук Анна

Донецький національний університет імені Василя Стуса

РЕФОРМУВАННЯ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ЄВРОПИ ТА НАЦІОНАЛЬНІ РЕАЛІЇ

Для сучасного світу характерно кидати виклики різним сферам суспільного життя, і сфера культури не є винятком, адже популяризація культури має напряму підлаштовуватися під потреби суспільства. Музейна справа приймає на себе ледь не найбільший удар, оскільки діяльність музею спрямована на популяризацію історії і культури безпосередньо. Однак сьогодні асоціювати з музеєм сучасність, нові технології або цікаві заходи доволі важко, адже до реформування музею, його експозиції, подачі матеріалу і навіть експонатів потрібно прикласти титанічних зусиль.

Із досвіду європейських держав стає зрозуміло, що музей – це не стала конструкція, яка функціонує як п'ять чи десять років тому. Ця система змінна, вона підлаштовується під потреби суспільства, ситуацію в країні або світі, змінюється щоразу і не стоїть на місці.

Музеї за кордоном стають не тільки місцем збереження і популяризації культури, але й майданчиком для різноманітних подій і публічних заходів. Слушним прикладом може слугувати художній музей у Лодзі, який є одним із найстаріших музеїв сучасного мистецтва у світі, і концепт якого – бути відкритим світу. На території музею є арт-майданчик, а також діє науково-дослідний центр, який безпосередньо займається популяризацією музейної установи, оскільки займається організацією лекторіїв, дискусій, кінопоказів на території музею. Також працює окремий департамент освіти, який пропагує дидактичну складову в музейній діяльності і займається проведенням наукових конференцій [4].

Важливу роль відіграє й режим роботи експозиції як тимчасової виставки. Це робить музей гнучким і більш привабливим, оскільки він постійно змінюється і демонструє щось нове – чи то експонат, чи то видозмінену експозицію. Отже, нові надходження експонатів не залишаються лише в межах фондів, а демонструються на широкому загалі.

Звичайно, це ставить низку задач перед самими працівниками. Найочевидніше – це те, що працівникам, які безпосередньо проводять екскурсії, потрібно постійно підлаштовуватися під експозицію, відштовхуватися від нових експонатів-маркерів і вивчати новий матеріал, а також за наявності сучасних технологій освоювати і їх. Значну роботу потрібно проробити і працівникам музейних фондів, які безпосередньо займаються обліком, описом і збереженням експонатів, а також визначають їх можливість експонуватися в залах музею.

Отже, європейський, зокрема польський досвід музейної справи доводить, музей може функціонувати саме в такий спосіб, тому для України тут постає питання визначення готовності до цих змін на всіх рівнях влади – від відділів і секторів музею до Міністерства культури та інформаційної політики України.

Джерела та література

1. Клімакін Є. Тисячолітня історія, яку затьмарив Голокост. *Нова Польща*. 2021, 21 вересня. URL: <https://novapolshcha.pl/article/tisyacholitnua-istoriya-yaku-zatmariv-golokost/>
2. Корж С. Музей сучасного мистецтва (Стокгольм): колекція, відгуки. URL: <https://what.com.ua/myzei-sychasnogo-mistectva-st/>
3. Музей Шопена. URL: <https://beviz.co.ua/sights/muzej-shopena/>
4. Muzeum Sztuki w Lodzi. URL: <http://www.msl.org.pl/>